

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060110

DOM
2014-09-23
Stockholm

Mål nr
P 2767-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-02-25 i mål nr P 5946-13, se bilaga

KLAGANDE L P

Ombud: J G

MOTPARTER

1. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun

2. E W

SAKEN

Bygglov för uppförande av takterrass på fastigheten X i Stockholms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.
2. Mark- och miljööverdomstolen avslår L P yrkande om ersättning för rättegångskostnad.

Dok.Id 1161518

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

L P har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med upphävande av mark- och miljödomstolens dom, fastställer Stadsbyggnadsnämndens i Stockholms kommun beslut att bevilja bygglov för uppförande av takaltan. Därutöver har **L P** yrkat ersättning för sin rättegångskostnad.

E W har bestritt ändring.

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun (nämnden) har avstått från att yttra sig i målet.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

L P har anfört bland annat följande. Förbudet mot förvanskning av byggnad i 8 kap. 13 § plan- och bygglagen (2010:900) innebär att dessa byggnaders ursprungliga yttre och inre karaktär ska bevaras. Syftet med varsamhetskravet är att behålla det som är unikt och karaktäristiskt för byggnaden och den befintliga miljön. En förändring är dock inte detsamma som en förvanskning. Att det aktuella huset är grönklassat, dvs. särskilt värdefullt ur kulturhistorisk synpunkt, innebär inte ett generellt förbud mot att bevilja bygglov för olika byggnadsåtgärder på fastigheten.

Takterrassen kommer att placeras in mot gården och placeras så att synbarheten från gården minimeras. Terrass- och stegräcken har samma karaktär som fastighetens befintliga räcken. Från sidorna synliga material är bockad plåt som taket i övrigt. Samtliga åtgärder har planerats för att bibehålla den tidstypiska karaktären på huset.

E W har anfört bland annat följande. Byggnationen skulle inte bli tidstypisk. **BRF X** tycker att det är viktigt att bevara det historiska. Av årsmötesprotokollet av den 20 maj 2013 framgår att en stor majoritet av bostadsrättsföreningens medlemmar sagt nej till terrassen.

Stadsmuseet i Stockholm (stadsmuseet) har i remissyttrande anfört bland annat följande. Fastigheten X är markerad med grönt på stadsmuseets kulturhistoriska klassificeringskarta vilket innebär att den är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

Takterrasser förekommer på bebyggelse i staden. Placeringen ovanpå befintlig takkupa och närheten till taknocken tillsammans med trapparrangemanget gör dock den föreslagna större terrassen synnerligen iögonfallande. Detta oavsett utformning. Stadsmuseet bedömer att den föreslagna större takterrassen är olämplig från kulturhistorisk synpunkt och ett främmande inslag för taklandskapet och byggnadens kulturhistoriska värde.

Stadsmuseet kan med viss tveksamhet acceptera den mindre takterrassen då den är placerad längre ner på takfallet samt är mindre synlig och inte kan vara en förvanskning av byggnadens kulturhistoriska värde.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Fastigheten X omfattas av detaljplan. Enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen ska bygglov ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan om åtgärden inte strider mot detaljplan och bland annat uppfyller de krav som följer av 8 kap. 13 § samma lag. Av 8 kap. 13 § plan- och bygglagen framgår att byggnad som är särskilt värdefull från bland annat kulturhistorisk synpunkt inte får förvanskas. I förevarande fall står det klart att byggnaden på fastigheten X är en sådan byggnad som åsyftas i nämnda bestämmelse och att åtgärder som medför förvanskning av byggnaden således inte får vidtas.

I likhet med vad stadsmuseet framfört i sitt yttrande finner Mark- och miljööverdomstolen att den föreslagna takterrassen, som är planerad att uppföras ovanpå den redan befintliga takkupan, innebär ett främmande inslag för taklandskapet och byggnadens arkitektur. Den omständigheten att den planerade terrassens och trappans räcken har samma karaktär som fastighetens befintliga räcken ger i förevarande fall inte skäl för en annan bedömning. Mark- och miljööverdomstolen

finner således att uppförande av föreslagen takterrass medför en förvanskning av byggnaden. Förutsättningar för att bevilja sökt bygglov saknas därmed varför överklagandet ska avslås.

I målet har yrkats ersättning för rättegångskostnad. Det följer av 5 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar att rättegångskostnad inte kan dömas ut i denna typ av mål. Yrkandet ska därför avslås.

Mark- och miljööverdomstolens dom får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Malin Wik, tekniska rådet Tommy Åström och tf. hovrättsassessorn Henrik Jonsson, referent.

Föredragande har varit Camilla Fylkehed.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-02-25
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 5946-13

KLAGANDE

E W

MOTPARTER

1. L P

Ombud: J G

2. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2013-09-26 i ärende nr 40322-8314-2013,
se [bilaga 1](#)

SAKEN

Bygglov för uppförande av takaltan på fastigheten X i Stockholms kommun

DOMSLUT

Med ändring av det överklagade beslutet upphäver mark- och miljödomstolen
Stadsbyggnadsnämnden i Stockholm kommuns beslut den 21 februari 2013,
dnr 2012 -03995-575, att bevilja bygglov för uppförande av takaltan.

Dok.Id 347615

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

YRKANDE M.M.

E W har yrkat att Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommuns (nämnden) beslut om bygglov ska upphävas. Till stöd för sin talan har han anfört i huvudsak följande. Det kan inte vara lagstiftarens mening att genom att tillåta byggnation av ifrågasatt takterrass, gynna en bostadsrättsägare på de övriga ägarnas bekostnad. Denna ifrågasatta byggnation skulle öka värdet på L P lägenhet högst väsentligt. Dessutom strider detta mot 7 kap. 16 § lagen om ekonomiska föreningar. Fastigheten X är grönklassad och således klassad som en fastighet av större historiskt eller kulturhistoriskt värde och får inte förvanskas vare sig genom arbeten på själva byggnaden eller genom bebyggelse i grannskapet, bl.a. skulle horisontlinjen förändras.

L P har bestritt ändring och anfört i huvudsak följande. Bestämmelsen i 7 kap. 16 § lagen om ekonomiska föreningar utgör ingen grund för att beslut om bygglov ska upphävas, utan bygglov ska meddelas under de i 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) angivna förutsättningarna. E W tar upp frågan om att bostadsrättslägenheten eventuellt ökar i värde. Inte heller detta har betydelse för frågan om bygglov. E W påstår att fastigheten kommer att förvanskas och att horisontlinjen förändras och att detta inte är tillåtet då fastigheten är grönklassad. E W har emellertid inte presenterat något underlag för påståendet. Han själv har i kompletterande brev till nämnden förklarat att inverkan på fastigheten har minimerats, vilket även framgår av ritningar och fotomontage som ingivits. Byggnationen kommer att ske med stor omsorg om fastighetens kulturhistoriska värde.

Nämnden har avstått från att yttra sig i målet.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolens bedömning.

Mark- och miljödomstolen finner att det står klart att byggnaden på fastigheten X är särskilt värdefull ur kulturhistorisk synpunkt. Enligt 8 kap. 13 § plan- och bygglagen får sådana byggnader inte förvanskas. Mark- och miljödomstolen finner att sökt åtgärd, uppförande av takaltan, är artfrämmande för byggnaden som sådan och innebär att byggnadens särart inte bevaras. Mot denna bakgrund finner mark- och miljödomstolen att uppförande av takaltanen skulle medföra en förvanskning av byggnaden. Det saknas därför förutsättningar för att bevilja sökt bygglov. Med bifall till överklagandet upphäver mark- och miljödomstolen därmed beviljat bygglov för uppförande av takaltan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (DV427)

Överklagande senast den 18 mars 2014. Prövningstillstånd krävs.

Denny Heinefors

Kristina Littke

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Denny Heinefors, ordförande, och tekniska rådet Kristina Littke. Föredragande har varit beredningsjuristen Anna Andersson.